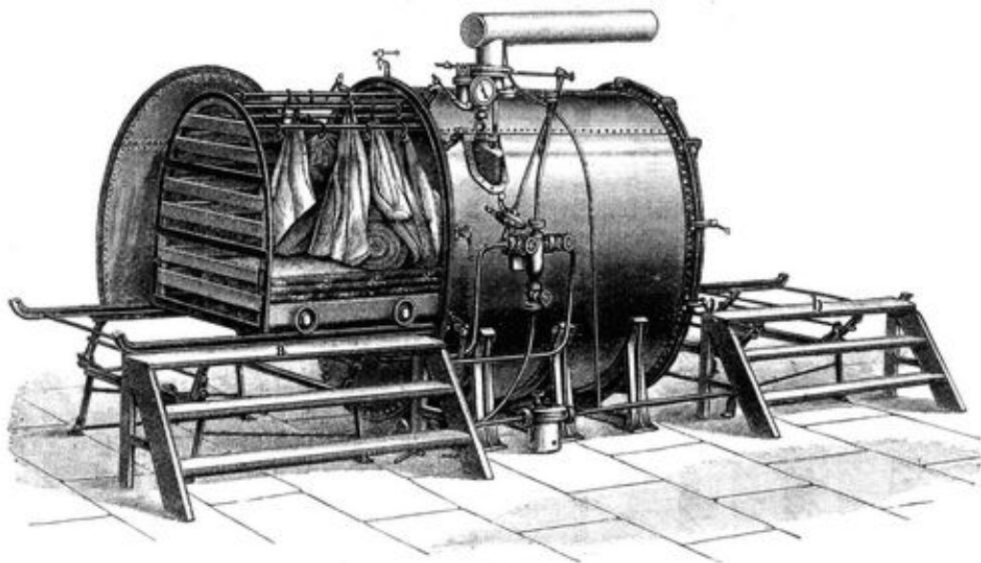

Skrypt Podstawowy – Reprocesowanie Wyrobów Medycznych

Wydawcy:

World Forum for Hospital Sterile Supply (wfhss), www.wfhss.com.

Światowe Forum Sterylizacji Szpitalnej

Austrian Society for Sterile Supply (Österreichische Gesellschaft für Sterilgutversorgung - ÖGSV), www.oegsv.com

Austriackie Stowarzyszenie Sterylizacji Szpitalnej

Autorzy:

Dr. Viola Buchrieser, Institute for Applied Hygiene, Graz/Austria

www.angewandtehygiene.com

Maria Theresia Enko, R.N., Schwarzl Tagesklinik, St. Radegund/Austria

www.schwarzl-tagesklinik.at

Gertrud Hauser, R.N., Landeskrankenhaus St. Pölten/Austria

www.stpoelten.lknoe.at

Dr. Leo Marzi, General Hospital Vienna/Austria

www.akhwien.at

Mag. Dr. Tillo Miorini, Institute for Applied Hygiene, Graz/Austria

www.angewandtehygiene.com

Okładka:

Aparat do dezynfekcji parowej (około 1900)

Tłumaczenie z języka angielskiego : Teresa Salińska

Skrypt Podstawowy: Reprocesowanie Wyrobów Medycznych

Drodzy Przyjaciele WFHSS – Światowego Forum Sterylizacji Szpitalnej,

Każdego roku podczas dorocznej konferencji najważniejszym problemem, o którym dyskutujemy, jest kontynuacja profesjonalnego rozwoju. Wszyscy doskonale wiemy jak to jest ważne. Lecz tylko mówienie o tym, to za mało. Do tego celu oczywiście, służą również rozmaite materiały edukacyjne, dobre kursy dla liderów itp. Edukacja w naszym obszarze to bardzo złożony problem, szczególnie , że prowadzi się ją najczęściej podczas normalnej pracy.

My austriacy mamy szczęście , ponieważ nasze ministerstwo zdrowia zaplanowało bardzo obszerne programy edukacyjne zarówno dla kadry zarządzającej, jak i pracowników działów sterylizacji. Ministerstwo zleciło i zapłaciło zaprzygotowanie odpowiednich programów i materiałów szkoleniowych. Niestety, z powodów politycznych, projekt nie został zrealizowany w całości. Lecz dokumentacja pozostała. Jakkolwiek ministerstwo nie ma obecnie pomysłu jak to wykorzystać, lecz za pieniądze które przekazało powstało między innymi Austriackie Stowarzyszenie Sterylizacji Szpitalnej (ÖGSV). Obecnie mamy komfortową sytuację posiadając dokumentację potrzebną do prowadzenia kursów doskonalących.

Prawdopodobnie nie wszystkie stowarzyszenia skupione w WFHSS mają to szczęście, pomyśleliśmy, że może to dobry pomysł, aby Skrypt Podstawowy był dostępny dla wszystkich. Wim Renders (prezes WFHSS) także zgodził się z nami i dlatego przetłumaczyliśmy Skrypt na język angielski. Wcześniej usunęliśmy z tekstu zalecenia austriackie i europejskie.

Oddajemy Skrypt w Wasze ręce mając nadzieję, że będzie Wam pomocny w wielu sytuacjach np.:

- Używając w takim kształcie możecie wykorzystać logo WFHSS i ÖGSV
- Możecie dostosować go do wymagań krajowych
- Możecie dokonać skrótów lub poszerzyć
- Przetłumaczyć na własny język
- Zlekceważyć go
- .....

Co jest zabronione:

- Wykorzystywanie komercyjne. W tym wypadku naruszyacie prawo Commercial exploitation. In the event of commercial exploitation you will, unfortunately, face a lawsuit for copyright infringement.
- Jeżeli nie będziecie wykorzystywali skryptu w celach komercyjnych, ale chcielibyście dokonać zmian, nie będziecie mogli dalej używać logo ÖGSV i WFHSS lecz swojego krajowego stowarzyszenia, nawet jeżeli byłyby to niewielkie poprawki. Oczywiście rzecz dotyczy zaleceń krajowych, których my nie możemy znać.

Mamy nadzieję, że Skrypt spełni Wasze oczekiwania i prosimy o informacje jeżeli znajdziecie jakieś błędy lub sugestie dla jego udoskonalenia. Prosimy o kontakt w sprawie udoskonalenie: office@oegsv.com.

Będzie nam niezmiernie miło, pracować z Wami i dzielić się naszym doświadczeniem. Naturalnie, nikt nie jest doskonały, ale razem możemy wiele.

Z poważaniem

Viola, Tillo i Wim

Wrzesień 2009

Szczególne podziękowania dla:

Sarah Venkata tłumaczki na język angielski!

Dla autorów poszczególnych rozdziałów za poprawienie i aktualizację.

E-mail do wydawców :

Wim Renders: w.y.m.renders@skynet.be

Viola Buchrieser, Tillo Miorini: office@oegsv.com

Skrypt Podstawowy: Reprocesowanie Wyrobów Medycznych (M D)

Spis treści

Część I: Zasady Higieny (*Buchrieser, Miorini*)

- 1 Zasady higieny
  - 1.1 Higiena osobista
- 2 Higiena rąk
  - 2.1 Podstawy
  - 2.2 Środki wspomagające higienę rąk
    - 2.2.1 Zasady aseptyki
    - 2.2.2 Rękawiczki
    - 2.2.3 Mycie i suszenie rąk
    - 2.2.4 Higieniczna dezynfekcja rąk
    - 2.2.5 Pielęgnacja rąk

Część II: Podstawy Mikrobiologii i Nauki o Zakażeniach (*Buchrieser, Miorini*)

- 1 Podstawy Mikrobiologii
  - 1.1 Mikroorganizmy (najmniejsze żywe organizmy)
    - 1.1.1 Gdzie można znaleźć mikroorganizmy
    - 1.1.2 Bakterie
    - 1.1.3 Wirusy
    - 1.1.4 Grzyby
    - 1.1.5 Pierwotniaki - Protozoa
    - 1.1.6 Priony
- 2 Nauka o zakażeniach
  - 2.5 W jaki sposób wywoływane są infekcje?
    - 2.5.1 Postawowy model transmisji chorób zakaźnych
  - 2.6 Źródła infekcji
  - 2.7 Drogi szerzenia infekcji
  - 2.8 Patogeny wywołujące zakażenia szpitalne

Część III: Podstawy Mycia, Dezynfekcji i Sterylizacji (*Buchrieser, Miorini*)

- 1 Definicje
  - 1.1 Mycie
  - 1.2 Dezynfekcja
  - 1.3 Sterylizacja
- 2 Mycie
  - 2.1 Detergenty i metody mycia
- 3 Dezynfekcja
  - 3.1 Dezynfekcja chemiczna
  - 3.2 Dezynfekcja termiczna
  - 3.3 Chemiczno termiczna dezynfekcja
- 4 STERYLIZACJA
  - 4.1 Przed sterylizacją
  - 4.2 Sterylizacja parowa
  - 4.3 Inne metody sterylizacji
  - 4.4 Przechowywanie sterylnych wyrobów medycznych
  - 4.5 Wycofanie sterylnych wyrobów medycznych
  - 4.6 Sterylizacja sprzętu jednorazowego użytku
  - 4.7 Szybkie sterylizatory „Flash”

Część IV: Ryzyko Związane z Reprocesowaniem Wyrobów Medycznych (*Enko*)

- 1 Wprowadzenie
- 2 Niebezpieczeństwa w CS
- 3 Środki pracy
  - 3.1 Środki pracy / oznakowanie
  - 3.2 Niebezpieczne środki pracy, narzędzia pracy / wybuchowe powietrze
  - 3.3 Przepisy bezpieczeństwa
  - 3.4 Szkolenia / środki pracy
  - 3.5 Urządzenia robocze
- 4 Obowiązki pracownika
- 5 Szczepienia
- 6 Środki ochrony osobistej
  - 6.1 Rękawice jednorazowego użytku
  - 6.2 Ochrona twarzy
  - 6.3 Ochrona oczu - gogle

- 6.4 Odzież ochronna
- 7 SZKOLENIA
- 8 Wypadki przy pracy
- 8.1 Co to jest wypadek przy pracy?
- 8.2 Co to jest zagrożenie wypadkiem?
- 8.3 Zapobieganie wypadkom
- 9 NIEBEZPIECZEŃSTWO WYWOŁYWANE PRZEZ SZCZEGÓLNE PATOGENY
- 10 Instrukcje
- 10.1 Instrukcja - HIV
- 10.2 Instrukcja – Hepatitis B (WZW B)
- 10.3 Instrukcja – Hepatitis C (WZW C)
- 10.4 Instrukcja – Procedura postępowania w przypadku kontaktu z materiałem biologicznym
- 11 Aneks
- 11.1 Arkusz szkolenia

Part V: Wstęp do ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ (*Buchrieser*)

- 1 WSTĘP
- 2 WSTĘP do ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ
- 3 ZWROTY ZWIĄZANE z TEMATYKĄ ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ
- 4 POLITYKA ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ
- 5 ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA JAKOŚĆ
- 6 PROCES ZARZĄDZANIA
- 7 PODEJŚCIE PROCESOWE – PROCES ZARZĄDZANIA
- 8 OBRÓT WYROBÓW MEDYCZNYCH
- 9 CO JEST KONIECZNE W FUNKCJONOWANIU ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ?
- 10 DOKUMENTACJA
- 11 ANEKS: STANDARD PROCEDURY OPERACYJNE

Part VI: Opakowania wyrobów medycznych (*Enko*)

- 1 WSTĘP
- 2 DOBÓR OPAKOWAŃ
- 3 SPECYFIKACJA OPAKOWAŃ
- 4 RODZAJE OPAKOWAŃ
- 4.1 System bariery sterylnej

- 4.2 Opakowanie ochronne
- 5 MATERIAŁY OPAKOWANIOWE
- 5.1 Kontenery sterylizacyjne wielorazowego użytku
- 5.2 Opakowania miękkie
- 5.3 Akcesoria
- 6 TWORZYWA SZTUCZNE
- 6.1. Plastikowe składniki folii
- 6.2. Papier sterylizacyjny
- 7 ZGRZEWANIE
- 7.1 Proces zgrzewania
- 7.2 Sprawdzanie urządzeń do zgrzewania
- 7.3 Zgrzewarki impulsowe
- 7.4 Zgrzewarki rotacyjne (przelotowe)
- 8 WALIDACJA
- 8.1 Wprowadzenie wymagań
- 8.2 Działania wymagane
- 8.3 Sprawdzanie wymagań
- 9 ĆWICZENIA PRAKTYCZNE

Part VII: Podstawy Instrumentowania (*Hauser*)

- 1 WSTĘP
- 2 Oznaczanie i podział narzędzi
- 2.1 Nazwy pochodzące od nazwisk
- 2.2 Nazwy pochodzące od funkcji narzędzi
- 2.3 Nazwy pochodzące od cech charakterystycznych narzędzi
- 2.4 Nazwy pochodzące od kształtów narzędzi
- 2.5 Nazwy pochodzące od operowanych narzędzi
- 2.6 Klasyfikacja narzędzi w zależności od specjalności chirurgicznych
- 2.7 Klasyfikacja narzędzi w zależności od przeznaczenia
- 3 Typowe cechy narzędzi chirurgicznych anatomicznych i atraumatycznych
- 3.1 Powierzchnie narzędzi szczękowych
- 3.2 Wkładka z twardego metalu
- 3.3 Zapadki (zaciski)
- 3.4 Skalpele i noże
- 4 Narzędzia do kontroli tkanek
- 4.1 Nożyczki

- 4.2 Dłuta
- 5 Narzędzia do Chwywania Tkanek
  - 5.1 Pensety
  - 5.2 Klemy
  - 5.3 Kleszcze
- 6 Narzedzia do Odciażania Tkanek
  - 6.1 Haki i retraktory
- 7 Narzędzia do kontroli tkanek
  - 7.1 Iglotrzymacze - imadła
- 8 Narzędzia Ochronianiacie Tkanki
- 9 Narzędzia do Kontroli Tkanek
  - 9.1 Sondy
  - 9.2 Rozwieracze i rozszerzadła (dilatory)
- 10 Narzędzia do wszczepiania implantów
  - 10.1 Urządzenia ssące
- 11 Przykłady Tac z Narzędziami
- 12 Kontrola i Pielęgnacja Narzędzi
  - 12.1 Kontrola narzędzi
    - 12.1.1 Czystość
    - 12.1.2 Rodzaje zabrudzeń (plam)
    - 12.1.3 Korozja
    - 12.1.4 Sprawność
  - 12.2 Pielęgnacja narzędzi

Part VIII: Wstęp do przepisów prawnych odnoszących się do opieki zdrowotnej (do opracowania – przepisy krajowe)

- 1 Basic terms of the science of law
- 2 Basic terms of the constitution
- 3 Legislation
- 4 Introduction to civil law
- 5 The treatment contract
- 6 Patient rights
- 7 Compensation law
- 8 Interface between hospital law, professional law and occupational law